
Med den samlede traumatologi i lommen

BOKOVERSIKT

Denne boken er tilegnet dem som har gitt sine liv, og til dem som daglig risikerer sine liv, i behandlingen av skadede. Denne litt svulstige innledningen sier mye om den sterke entusiasmen som hersker i de høykompetente traumatologimiljøene som har vokst frem i USA siden de to første traumesentrene ble dannet i Chicago og San Francisco i 1966.

Traumesenterorganisasjonen i Pennsylvania er meget godt systematisert. Denne boken er traumemanualen (stående ordre!) for alle som arbeider med traumatologi i Pennsylvania. Hovedforfatterne er derfra og fra Delaware og Tennessee. De er tungvektene i amerikansk traumatologi. Med seg har de 73 bidragsytere fra egne fagmiljøer, samt noen autoriteter fra andre amerikanske sykehus. Første utgaven fra 1998 solgte i 8 000 eksemplarer og ble oversatt til spansk.

Boken er ordnet kronologisk etter de vanlige hendelsene og fasene for forløpet etter en skade. Den inneholder noe om alle skader og om alle fasene i forløpet, fra prehospital vurdering gjennom resuscitering, operasjon, intensivbehandling og også et kapittel om rehabilitering. Anbefalingene som gis er basert på forfatternes erfaring, men det er bibliografier til hvert kapittel. Imidlertid er boken en balansegang mellom vitenskapelig, fullstendig nøyaktighet og praktisk målrettethet. Heller enn å liste opp mulige behandlinger, presenteres ett konsensusopplegg. Kapitlene avsluttes med didaktiske aksiomer.

Husregler for staben, tilpasset amerikanske forhold, inneholder momenter om rutiner og kvalifikasjoner av verdi også for norske leger som tar seg av de hardt skadede. Legale og sosiologiske emner er behandlet. Prosedyrekapitlet er noe summarisk og uten figurer. Et appendiks inneholder Organ Injury Scale, så slipper man å lete andre steder. Skjemaer og kurver brukt ved traumesenteret i Philadelphia er med til inspirasjon.

Dette skal være en lettbrukt referansebok til å ha i lommen. Den første utgaven krevde nok en litt stor lomme, formatet på annenutgaven er praktisk. På tross av 570 sider er den ikke for tykk eller tung. Skriften er liten og tett, men avsnittsinndelinger og overskrifter gjør den oversiktlig. Dette er en fullverdig lærebok i traumatologi og en manual for traumesentre.

Johan Pillgram-Larsen

Thoraxkirurgisk avdeling
Ullevål universitetssykehus

Publisert: 10. oktober 2002. Tidsskr Nor Legeforen.
© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. juni 2026.